

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

PHẠM THỊ THANH HUẾ

**THỰC HIỆN PHÁP LUẬT
VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN
CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VIỆT NAM HIỆN NAY**

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Chuyên ngành: Lý luận và lịch sử nhà nước và pháp luật

Mã số: 62 38 01 01

HÀ NỘI - 2018

**Công trình được hoàn thành tại
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

Người hướng dẫn khoa học: **GS.TS. TRẦN HỮU PHÚC**

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Phản biện 3:

**Luận án được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án
cấp Học viện họp tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

Vào hồi ngày tháng năm 2018

**Có thể tìm hiểu luận án tại Thư viện Quốc gia
và Thư viện Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Biên giới quốc gia (BGQG) luôn là vấn đề đặc biệt thiêng liêng, hệ trọng đối với mỗi quốc gia, dân tộc; được coi là "tuyến đầu", "phên dậu" của Tổ quốc. Lịch sử hàng ngàn năm dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam khẳng định quản lý, bảo vệ BGQG gắn liền với sự tồn vong của đất nước. Xây dựng, quản lý, bảo vệ BGQG nói chung và BGQG trên đất liền nói riêng là nhiệm vụ của Nhà nước và của toàn dân, trước hết là của chính quyền, nhân dân khu vực biên giới (KVBG) và lực lượng vũ trang. Trong đó, Bộ đội Biên phòng (BĐBP) được xác định là lực lượng nòng cốt, chuyên trách quản lý, bảo vệ chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, an ninh, trật tự BGQG trên đất liền.

Thực tiễn cho thấy, nhiệm vụ quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP rất nặng nề và phức tạp, đòi hỏi vừa bảo đảm sự an toàn tuyệt đối của BGQG - ranh giới pháp lý phân định chủ quyền giữa Việt Nam với các quốc gia láng giềng, vừa phải phát huy chức năng là không gian hợp tác giữa các nước có chung BGQG cũng như với các nước trong khu vực và trên thế giới. Khẳng định cơ sở pháp lý vững chắc cho hoạt động quản lý BGQG trên đất liền, Nhà nước đã xác định một bộ phận lãnh thổ đặc thù - KVBG trên đất liền, đồng thời ban hành các quy định pháp luật riêng - pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền, để điều chỉnh quan hệ xã hội xảy ra ở khu vực đó.

Với trọng trách được giao, BĐBP là lực lượng chính có trách nhiệm thực hiện pháp luật (THPL) về quản lý BGQG trên đất liền. Thông qua THPL, các chủ trương, chính sách của Đảng, quy định của pháp luật về quản lý BGQG sẽ được hiện thực hóa; các lợi ích quốc gia, dân tộc, quyền và lợi ích hợp pháp của cá nhân, tổ chức được bảo vệ; quốc phòng, an ninh được giữ vững; kinh tế phát triển; xã hội ổn định; quan hệ hữu nghị, hợp tác với các nước láng giềng, trong khu vực và trên thế giới được củng cố, phát huy. Kết quả THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP còn khẳng định vị thế, uy tín của Việt Nam trong khu vực và thế giới. Vì thế, tăng cường hiệu quả THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP hiện nay là vấn đề quan trọng. Xét trên phương diện lý luận, mặc dù đã có một số công trình nghiên cứu về THPL trên các lĩnh vực khác nhau của đời sống xã hội nói chung và trong lĩnh vực quản lý BGQG trên đất liền do BĐBP Việt Nam thực hiện nói riêng, nhưng chưa có công trình nào nghiên

cứu một cách đầy đủ, toàn diện, hệ thống, trực tiếp về vấn đề này; nên hệ thống lý luận THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP chưa được xây dựng, hoàn thiện phục vụ cho việc nghiên cứu lý luận cũng như hoạt động thực tiễn. Do đó, nhiều vấn đề lý luận chưa được làm rõ như khái niệm, đặc điểm, vai trò, nội dung, hình thức, các yếu tố ảnh hưởng và điều kiện bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP. Trên phương diện thực tiễn, mặc dù đạt được nhiều thành tựu quan trọng; song quá trình Bộ đội Biên phòng THPL về quản lý BGQG trên đất liền còn có những hạn chế, bất cập trong nhận thức và tổ chức THPL, ảnh hưởng đến hiệu quả thực hiện đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước trong quản lý BGQG trên đất liền. Nguyên nhân chủ yếu là do hệ thống pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền chưa hoàn thiện; năng lực quản lý, trình độ chuyên môn ở một bộ phận cán bộ, chiến sĩ BĐBP chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ; chất lượng hệ thống chính trị cơ sở ở KVBG chưa cao; ý thức pháp luật về BGQG của nhân dân KVBG còn hạn chế...

Thực hiện chủ trương của Đảng đã được khẳng định tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII: "Xây dựng, củng cố đường biên giới trên bộ hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển; nâng cao năng lực thực thi pháp luật của các lực lượng làm nhiệm vụ ở biên giới, biển, đảo"; đồng thời có căn cứ xây dựng, hoàn thiện cơ sở lý luận, tổng kết thực tiễn quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP, tác giả lựa chọn đề tài: "*Thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng Việt Nam hiện nay*" làm đề tài luận án tiến sĩ Luật học.

2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài

2.1. Mục đích nghiên cứu

Đề tài luận án xác định quan điểm, đề xuất các giải pháp bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam hiện nay.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Tổng quan, đánh giá các công trình nghiên cứu ở trong nước, nước ngoài có liên quan đến đề tài luận án và xác định những vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu của đề tài luận án.

- Làm sáng tỏ cơ sở lý luận THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam.

- Phân tích, đánh giá đúng thực trạng THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam hiện nay; từ đó chỉ rõ ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân của ưu điểm, hạn chế trong THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP.

- Luận chứng cơ sở khoa học để đề ra quan điểm và giải pháp bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam hiện nay.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Đề tài luận án nghiên cứu những vấn đề lý luận và thực tiễn THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam dưới góc độ chuyên ngành Lý luận và lịch sử nhà nước và pháp luật.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

- *Phạm vi không gian*: Đề tài luận án nghiên cứu trong phạm vi không gian lãnh thổ Việt Nam, chủ yếu là KVBG trên đất liền.

- *Phạm vi thời gian*: Đề tài luận án nghiên cứu thực trạng THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam, số liệu khảo sát chủ yếu từ năm 2007 đến năm 2017.

- *Phạm vi nội dung*: Đề tài luận án tập trung nghiên cứu hoạt động thực hiện các quy định pháp luật trong nước về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam; có khảo cứu pháp luật và THPL về quản lý BGQG một số nước trên thế giới.

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu của đề tài

4.1. Cơ sở lý luận

Đề tài luận án nghiên cứu dựa trên cơ sở lý luận Chủ nghĩa Mác - Lênin; quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh về Nhà nước, pháp luật, bảo vệ Tổ quốc, đặc biệt là về Nhà nước pháp quyền, pháp chế xã hội chủ nghĩa (XHCHN), quyền con người, quản lý, bảo vệ BGQG.

4.2. Phương pháp nghiên cứu

Trên cơ sở lý luận nêu trên, đề tài luận án sử dụng các phương pháp nghiên cứu cụ thể gồm: Phân tích, tổng hợp; thống kê, so sánh; điều tra; chuyên gia...

5. Những điểm mới của đề tài luận án

- Luận án đã xây dựng được khái niệm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam; chỉ ra các đặc điểm; khẳng định rõ vai trò; xác định được nội dung, hình thức; khái quát những yếu tố ảnh hưởng, điều kiện bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam; từ đó, xây dựng được cơ sở lý luận THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam.

- Luận án đã mô tả rõ thực trạng THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam; phân tích được kết quả, hạn chế, chỉ ra nguyên nhân

kết quả, hạn chế, làm cơ sở đánh giá khách quan, chính xác thực trạng THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam hiện nay.

- Luận án đã đưa ra các quan điểm cơ bản, đề xuất được hệ thống các giải pháp có tính khả thi bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam trong giai đoạn hiện nay; bao gồm các giải pháp về nhận thức, tổ chức thực hiện và điều kiện bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài

6.1. Về mặt lý luận

Luận án góp phần làm sáng tỏ cơ sở lý luận THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam.

6.2. Về mặt thực tiễn

- Luận án đưa ra các giải pháp bảo đảm THPL về quản lý BGQG của BĐBP Việt Nam hiện nay, góp phần tăng cường hiệu lực quản lý BGQG của Nhà nước, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN.

- Luận án là tài liệu chuyên khảo phục vụ công tác nghiên cứu, giảng dạy, học tập ở các học viện, nhà trường, trung tâm đào tạo pháp luật.

7. Kết cấu của luận án

Luận án gồm mở đầu, 04 chương, kết luận, danh mục các công trình đã công bố của tác giả liên quan đến đề tài luận án, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA CẦN TIẾP TỤC NGHIÊN CỨU

1.1. TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

Tác giả chia các công trình nghiên cứu ở trong nước và nước ngoài có liên quan đến đề tài luận án thành hai nhóm chính, bao gồm:

- Các công trình nghiên cứu liên quan đến pháp luật về quản lý BGQG một số nước và pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam.

- Các công trình nghiên cứu liên quan đến THPL về quản lý BGQG trên đất liền của lực lượng quản lý biên giới một số nước và THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam

Qua đó, tác giả đánh giá góc độ tiếp cận, nội dung cơ bản có liên quan đến đề tài luận án mà công trình đề cập. Có thể khẳng định, chủ trương, chính sách, pháp luật về quản lý BGQG là vấn đề đặc biệt quan trọng, được tất cả các nước quan tâm hoạch định, xây dựng, hoàn thiện và tổ chức thực hiện. Điểm nổi bật là nhiều nước có chiến lược quản lý, bảo vệ BGQG, an ninh quốc gia; chứa đựng những tư tưởng, quan điểm chỉ đạo cơ bản cho toàn bộ quá trình xây dựng, THPL về quản lý BGQG; trong đó, lực lượng chuyên trách quản lý BGQG luôn được quan tâm củng cố và có vai trò chủ đạo trong THPL về quản lý BGQG.

1.2. ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ ĐƯỢC CÔNG BỐ VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA CẦN TIẾP TỤC NGHIÊN CỨU CỦA LUẬN ÁN

1.2.1. Đánh giá chung về các công trình được công bố

Trong luận án, tác giả đã chỉ ra những vấn đề có liên quan đến luận án đã được nghiên cứu, những vấn đề còn có ý kiến khác nhau và những vấn đề chưa được nghiên cứu. Từ đó, khẳng định các công trình nghiên cứu có liên quan đến đề tài luận án đã cung cấp thông tin, gợi mở phương pháp nghiên cứu, cách tiếp cận một số vấn đề trong nội dung luận án, là tài liệu tham khảo hữu ích cho tác giả khi nghiên cứu đề tài luận án. Tuy nhiên, các công trình nghiên cứu trên đều chưa nghiên cứu một cách toàn diện, hệ thống vấn đề THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam

hiện nay, dưới góc độ chuyên ngành Lý luận và lịch sử nhà nước và pháp luật. Do đó, đây là một đề tài mới, không trùng lặp với các đề tài luận án trước đó.

1.2.2. Những vấn đề đặt ra cần tiếp tục nghiên cứu của luận án

Trên cơ sở xác định *giả thuyết khoa học* của luận án là: "BĐBP có vai trò rất quan trọng trong THPL về quản lý BGQG trên đất liền nhưng quá trình THPL còn có những hạn chế, bất cập. Để bảo đảm hiệu quả THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP, cần nhận thức rõ tầm quan trọng của hoạt động này trong điều kiện xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam hiện nay; từ đó, có những giải pháp toàn diện về nhận thức, tổ chức thực hiện và điều kiện bảo đảm, phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của BĐBP trong quản lý, bảo vệ BGQG"; đề tài luận án phải trả lời các *câu hỏi nghiên cứu* sau: Dựa trên cơ sở lý luận nào để BĐBP Việt Nam THPL về quản lý BGQG trên đất liền? Thực tế quy định pháp luật và THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam hiện nay như thế nào, kết quả, hạn chế cụ thể ra sao và nguyên nhân nào dẫn đến kết quả và hạn chế đó? Quan điểm chỉ đạo và giải pháp nào bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam hiện nay có hiệu quả?

Để chứng minh giả thuyết nghiên cứu, trả lời các câu hỏi nghiên cứu, *luận án cần làm rõ các vấn đề sau*: *Về lý luận*: Nghiên cứu xây dựng khái niệm, làm rõ đặc điểm, vai trò, nội dung, hình thức, những yếu tố ảnh hưởng, điều kiện bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam. Nghiên cứu việc THPL về quản lý BGQG trên đất liền ở một số nước trên thế giới và rút ra giá trị tham khảo cho Việt Nam. *Về thực tiễn*: Nghiên cứu, đánh giá thực trạng THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam hiện nay, qua đó chỉ rõ ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân của ưu điểm, hạn chế trong THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP. Đồng thời, luận án phải phân tích, lập luận chính xác để xác định có những quan điểm và giải pháp nào bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam hiện nay.

Kết luận chương 1: Trên cơ sở hướng tiếp cận đề tài luận án mang tính lịch sử, hệ thống, thực tiễn; với mục tiêu nghiên cứu làm rõ các vấn đề có liên quan đến luận án đã được nghiên cứu đến đâu, những vấn đề nào chưa được làm rõ, chưa được giải quyết triệt để, từ đó tiếp thu kết quả, kinh nghiệm nghiên cứu trong nước và quốc tế, định hướng nghiên cứu đề

tài luận án, tác giả đã khái quát tổng quan tình hình nghiên cứu trong nước và ngoài nước vấn đề THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam. Trong quá trình nghiên cứu, tác giả sử dụng nhiều phương pháp nghiên cứu cụ thể; đồng thời, tiếp cận các công trình nghiên cứu theo trình tự thời gian từ xa đến gần, nhằm đánh giá toàn diện, chính xác, khách quan các vấn đề nghiên cứu. Kết quả nghiên cứu cho thấy: THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam là một trong những vấn đề được các nhà khoa học trong nước và quốc tế quan tâm. Tuy nhiên, chưa có công trình nào nghiên cứu một cách đầy đủ, toàn diện, hệ thống về vấn đề này; cho nên, đây là một đề tài mới.

Chương 2

CƠ SỞ LÝ LUẬN THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VIỆT NAM

2.1. KHÁI NIỆM, ĐẶC ĐIỂM, VAI TRÒ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VIỆT NAM

2.1.1. Khái niệm thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng Việt Nam

Để xây dựng khái niệm THPL về quản lý BGQG trên đất liền, tác giả đi từ các khái niệm có liên quan: Khái niệm BGQG trên đất liền Việt Nam; khái niệm quản lý BGQG trên đất liền; khái niệm pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền; từ đó khẳng định: THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP Việt Nam là hành vi thực tế hợp pháp của cá nhân, tổ chức trong lực lượng BĐBP, đưa các quy định pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền phát huy tác dụng trong thực tế cuộc sống, nhằm bảo đảm trật tự pháp luật, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, an ninh BGQG và trật tự, an toàn xã hội (TTATXH) ở KVBG trên đất liền.

2.1.2. Đặc điểm thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng Việt Nam

Thực hiện pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP có những đặc điểm riêng, phản ánh sự khác biệt về chủ thể, mục đích, lĩnh vực, đối tượng, địa điểm và biện pháp thực hiện. Bao gồm: Chủ thể THPL là BĐBP - lực lượng "nòng cốt, chuyên trách" quản lý BGQG trên đất liền,

có mối quan hệ chặt chẽ với các lực lượng, ngành hữu quan, chính quyền địa phương và nhân dân KVBG; mục đích THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP là bảo đảm trật tự pháp luật, chủ quyền, an ninh BGQG, TTATXH ở KVBG trên đất liền, xây dựng biên giới hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển; THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP liên quan tới nhiều lĩnh vực, có đối tượng áp dụng pháp luật (ADPL) đa dạng, được tiến hành chủ yếu ở KVBG trên đất liền và thực hiện thông qua các biện pháp công tác biên phòng.

2.1.3. Vai trò thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng Việt Nam

Bộ đội Biên phòng là lực lượng nòng cốt, chuyên trách quản lý BGQG trên đất liền; cho nên hiệu quả THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP chi phối mạnh mẽ quá trình hiện thực hóa chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về quản lý, bảo vệ BGQG. Có thể khẳng định, THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP có vai trò đặc biệt quan trọng: Góp phần bảo đảm quốc phòng, an ninh, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN; tăng cường hiệu quả chính sách đối ngoại của Việt Nam; phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội ở KVBG trên đất liền; bảo đảm quyền con người, quyền công dân ở KVBG và tăng cường pháp chế XHCN trong lĩnh vực quản lý, bảo vệ BGQG.

2.2. NỘI DUNG, HÌNH THỨC THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VIỆT NAM

2.2.1. Nội dung thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng Việt Nam

Nội dung THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP là thực hiện các quy định pháp luật về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, trách nhiệm của BDBP trong quản lý BGQG trên đất liền; bao gồm thực hiện quy định về: Nguyên tắc quản lý BGQG trên đất liền; quản lý, bảo vệ đường BGQG, hệ thống dấu hiệu mốc quốc giới trên đất liền; kiểm soát xuất, nhập cảnh qua các cửa khẩu biên giới trên đất liền; quản lý hoạt động của người, phương tiện trong KVBG trên đất liền; hợp tác quốc tế trong quản lý BGQG trên đất liền; phổ biến, giáo dục, hướng dẫn THPL về quản lý BGQG trên đất liền; tham gia xây dựng hệ thống chính trị cơ sở, phát triển kinh tế, xã hội, văn hóa, giáo dục ở KVBG; phối hợp với các lực lượng, ngành, địa phương trong nước quản lý, bảo vệ BGQG, duy trì an ninh, TTATXH ở KVBG trên đất liền và các cửa khẩu; tổ chức kiểm tra

việc THPL, khen thưởng, xử lý vi phạm pháp luật (VPPL) về quản lý BGQG trên đất liền.

2.2.2. Hình thức thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng Việt Nam

Lý luận Nhà nước và pháp luật xác định bốn hình thức THPL. Đây cũng là bốn hình thức THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP; bao gồm:

Tuân thủ pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP là hình thức THPL; trong đó, cán bộ, chiến sĩ BDBP không thực hiện những hành vi mà pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền ngăn cấm. Sự tuân thủ pháp luật của BDBP được thực hiện một cách chủ động, trên cơ sở sự hiểu biết pháp luật và thái độ, tình cảm, trách nhiệm đối với các lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của cá nhân, tổ chức.

Thi hành pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP là hình thức THPL; trong đó, cán bộ, chiến sĩ BDBP thực hiện nghĩa vụ pháp lý về quản lý BGQG trên đất liền bằng hành động tích cực, chủ động, kịp thời.

Sử dụng pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP là hình thức THPL; trong đó, cán bộ, chiến sĩ BDBP thực hiện quyền hạn do pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền cho phép.

Áp dụng pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP là hình thức THPL; trong đó, cán bộ, chiến sĩ BDBP đang thi hành công vụ có quyền tổ chức cho các chủ thể pháp luật khác thực hiện các quy định của pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền hoặc căn cứ vào các quy định của pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền ban hành các quyết định làm phát sinh, thay đổi, đình chỉ, chấm dứt các quan hệ pháp luật cụ thể.

2.3. NHỮNG YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG VÀ ĐIỀU KIỆN BẢO ĐẢM THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VIỆT NAM

2.3.1. Những yếu tố ảnh hưởng đến thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng Việt Nam

Những yếu tố ảnh hưởng đến THPL về quản lý BGQG trên đất liền mang tính chất thúc đẩy, tạo điều kiện hoặc kìm hãm, hạn chế chứ không mang tính quyết định việc THPL. Bên cạnh sự tác động của các yếu tố chung, THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP còn chịu sự tác động của các yếu tố đặc thù, bao gồm yếu tố bên ngoài (thể hiện sự tác động của xu thế thời đại, quốc tế) và yếu tố bên trong (những tác động đa

dạng gắn liền với các đặc điểm kinh tế, chính trị, xã hội ở KVBG trên đất liền Việt Nam). Tác giả đã phân tích về hai yếu tố: Đặc điểm tình hình thế giới, khu vực và đặc điểm KVBG trên đất liền Việt Nam; qua đó nêu lên những ảnh hưởng tới việc THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP.

2.3.2. Các điều kiện bảo đảm thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng Việt Nam

Các điều kiện bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP là những điều kiện cần và đủ để pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền có thể được hiện thực hóa bằng hành vi của cá nhân, hoạt động của tổ chức trong lực lượng BDBP và phát huy hiệu quả theo đúng định hướng, mục đích của Nhà nước khi ban hành pháp luật, bao gồm: Bảo đảm về kinh tế, chính trị, pháp luật và các bảo đảm khác (ý thức pháp luật, văn hóa pháp lý, tổ chức bộ máy của BDBP).

2.4. THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN Ở MỘT SỐ NƯỚC TRÊN THẾ GIỚI VÀ GIÁ TRỊ THAM KHẢO CHO VIỆT NAM

2.4.1. Thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền ở một số nước trên thế giới

- *Thực hiện pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền ở Ấn Độ:* Tác giả khái quát về nước Cộng hòa Ấn Độ; tình hình biên giới Ấn Độ; cơ chế quản lý, BVBG của Ấn Độ; thách thức an ninh của Ấn Độ; vấn đề THPL về quản lý BGQG của các cơ quan nhà nước, người dân; việc coi trọng lực lượng quản lý biên giới và các quan điểm về xu hướng cải cách biên giới hiện nay.

- *Thực hiện pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền ở Liên bang Nga:* Tác giả khái quát về Liên bang Nga; vấn đề biên giới; nhiệm vụ của cơ quan quản lý, BVBG; THPL về quản lý BGQG.

- *Thực hiện pháp luật về quản lý BGQG của Liên minh châu Âu (EU):* Tác giả khái quát về EU; biên giới và việc THPL về quản lý biên giới (nội khối và ngoại khối) của EU; xu hướng quản lý biên giới của EU trong tình hình hiện nay.

2.4.2. Giá trị tham khảo cho Việt Nam

Nghiên cứu về pháp luật và THPL về quản lý BGQG trên đất liền tại một số quốc gia trên thế giới, có thể rút ra những giá trị tham khảo cho Việt Nam như sau: Các nước đều coi trọng công tác quản lý BGQG; xây dựng và củng cố lực lượng chuyên trách quản lý BGQG; trong quá trình

THPL về quản lý BGQG, các nước phải tuân thủ các nguyên tắc cơ bản của luật quốc tế hiện đại; xây dựng văn bản QPPL riêng về quản lý BGQG và chú trọng công tác nội luật hóa các điều ước quốc tế có liên quan; tăng cường hợp tác quốc tế về quản lý BGQG; đề ra những biện pháp giải quyết các thách thức quản lý BGQG trong tình hình mới.

Kết luận chương 2: Chương 2 của luận án đã tập trung làm rõ các vấn đề lý luận THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP, bao gồm: Khái niệm, đặc điểm, vai trò, nội dung, hình thức, yếu tố ảnh hưởng và điều kiện bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP. Trong chương này, tác giả cũng đề cập đến vấn đề THPL về quản lý BGQG trên đất liền ở một số quốc gia trên thế giới, nhằm đánh giá khách quan để rút ra những kinh nghiệm cần tham khảo, vận dụng trong quản lý BGQG trên đất liền Việt Nam. Đây là những nội dung có ý nghĩa quan trọng đối với hoàn thiện lý luận THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP; đồng thời là căn cứ đối chiếu, đánh giá thực trạng THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP.

Chương 3

THỰC TRẠNG THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VIỆT NAM HIỆN NAY

3.1. KHÁI QUÁT THỰC TRẠNG THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VIỆT NAM (TỪ NĂM 2007 ĐẾN NĂM 2017)

3.1.1. Thực trạng tuân thủ pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng

Thực hiện vai trò nòng cốt, chuyên trách trong quản lý BGQG trên đất liền; BDBP phải triệt để tuân thủ pháp luật, bảo đảm mọi quy định của pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền được tôn trọng, trở thành hiện thực, phát huy hiệu lực điều chỉnh những quan hệ xã hội trong lĩnh vực quản lý, bảo vệ BGQG. Trong những năm qua, các cấp BDBP luôn quan tâm đặc biệt tới công tác phổ biến, giáo dục pháp luật (PBGDPL), coi đó là biện pháp quan trọng, thiết yếu để xây dựng, bồi dưỡng, nâng cao trình độ kiến thức, ý thức pháp luật, văn hóa pháp lý nói chung và ý thức tuân thủ pháp luật cho cán bộ, chiến sĩ BDBP nói riêng. Thông qua công tác PBGDPL, nhìn chung cán bộ, chiến sĩ BDBP đều nhận thức rõ tầm quan

trọng, yêu cầu tuân thủ pháp luật; nắm chắc quy định về những hành vi không được phép thực hiện trong quá trình quản lý BGQG trên đất liền; từ đó nêu cao tính tiên phong, gương mẫu; đồng thời, chủ động điều chỉnh hành vi để không tiến hành các hoạt động mà pháp luật ngăn cấm.

Tuy nhiên, thực tế vẫn còn một bộ phận cán bộ, chiến sĩ BDBP nhận thức chưa sâu sắc vị trí, vai trò của tuân thủ pháp luật nói riêng và THPL về quản lý BGQG trên đất liền nói chung; chưa nêu cao tinh thần trách nhiệm trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; thậm chí đã xảy ra nhiều vụ VPPL, vi phạm kỷ luật, xâm phạm trật tự QLNN trong lĩnh vực quản lý BGQG trên đất liền, ảnh hưởng tới uy tín, hình ảnh của BDBP, của quân nhân trong Quân đội.

3.1.2. Thực trạng thi hành pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng

Thi hành pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP với đặc trưng là thực hiện nghĩa vụ pháp lý một cách tích cực, chủ động, kịp thời; đòi hỏi mọi cán bộ, chiến sĩ BDBP phải nhận thức rõ nghĩa vụ, trách nhiệm của mình, đồng thời tiến hành đầy đủ các hoạt động bảo đảm đáp ứng yêu cầu, đòi hỏi của pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền. Căn cứ văn bản QPPL về quản lý BGQG trên đất liền; tác giả phân chia, đánh giá thực trạng thi hành pháp luật của BDBP theo hai loại nghĩa vụ cơ bản: Nghĩa vụ chấp hành các nguyên tắc quản lý BGQG trên đất liền và các nghĩa vụ cụ thể trong các quan hệ xã hội thuộc lĩnh vực quản lý BGQG trên đất liền mà BDBP tham gia với tư cách là chủ thể quản lý.

Về nghĩa vụ chấp hành các nguyên tắc quản lý BGQG trên đất liền: Đây là chấp hành những tư tưởng chỉ đạo, định hướng toàn bộ quá trình THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP; thông qua các hoạt động: PBGDPL giúp cho mọi cán bộ, chiến sĩ BDBP nắm vững nội dung, yêu cầu của nguyên tắc; quán triệt, vận dụng nguyên tắc trong quá trình ban hành văn bản hướng dẫn THPL và tổ chức thực hiện các quy định pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền trên thực tế. Về cơ bản, những yêu cầu của nguyên tắc quản lý BGQG trên đất liền đã được cán bộ, chiến sĩ BDBP chấp hành đầy đủ. Tuy nhiên, trên thực tế ở một số nơi vẫn còn tình trạng cấp ủy Đảng trong BDBP buông lỏng vai trò lãnh đạo, chưa thực hiện đầy đủ nguyên tắc quản lý BGQG trên đất liền, không kiểm tra, giám sát kịp thời, để xảy ra những VPPL trong đơn vị, ảnh hưởng đến trật tự, kỷ cương và công tác quản lý BGQG trên đất liền.

Về thi hành nghĩa vụ thông qua việc thực hiện các nhiệm vụ cụ thể của BĐBP trong quản lý BGQG trên đất liền; tác giả đánh giá việc thực hiện các nghĩa vụ: Quản lý, bảo vệ đường BGQG, hệ thống dấu hiệu mốc quốc giới trên đất liền; bảo đảm giữ gìn an ninh, TTATXH ở KVBG và tại các cửa khẩu; quản lý hoạt động của người, phương tiện trong KVBG; đấu tranh phòng, chống tội phạm và các hành vi VPPL khác ở KVBG; thi hành pháp luật về đối ngoại biên phòng; kiểm tra THPL về BGQG; tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện chính sách dân tộc, chính sách tôn giáo của Đảng và Nhà nước; tham gia xây dựng cơ sở chính trị, phát triển kinh tế, xã hội, văn hoá, giáo dục, xây dựng nền biên phòng toàn dân, thế trận biên phòng toàn dân vững mạnh trong thế trận quốc phòng toàn dân và thế trận an ninh nhân dân ở KVBG trên đất liền.

Quá trình thi hành pháp luật, cán bộ, chiến sĩ BĐBP trên cơ sở hiểu biết đầy đủ nghĩa vụ trên cương vị công tác của mình, đã tích cực, chủ động thực hiện các nghĩa vụ; đạt được những kết quả quan trọng; khẳng định trách nhiệm trong bảo đảm trật tự pháp luật, bảo vệ chủ quyền, an ninh BGQG, giữ gìn TTATXH ở KVBG. Tuy nhiên, trong thi hành pháp luật, BĐBP còn có những hạn chế nhất định như: Việc lãnh đạo, chỉ đạo của một số cấp ủy, chỉ huy có thời điểm chưa chặt chẽ, kịp thời; nhận thức về chức năng, nhiệm vụ ở một bộ phận cán bộ, chiến sĩ chưa đầy đủ, chưa sâu sắc; hiệu quả thi hành pháp luật trong một số trường hợp chưa cao (tình trạng mốc quốc giới bị xâm hại vẫn xảy ra, chưa được ngăn chặn triệt để; một bộ phận không nhỏ nhân dân KVBG hiểu biết chưa đầy đủ pháp luật, ý thức chấp hành các quy định về quản lý BGQG chưa tốt, phong trào tự quản đường biên mốc quốc giới chưa thực sự sâu rộng, nhân dân chưa tích cực sử dụng pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền, thậm chí còn có bộ phận nhân dân VPPL; chất lượng hoạt động của hệ thống chính trị cơ sở ở KVBG một số nơi chưa cao...).

3.1.3. Thực trạng sử dụng pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng

Trên cơ sở hiểu rõ tầm quan trọng, nội dung, phạm vi quyền hạn của mình, cán bộ, chiến sĩ BĐBP căn cứ tình hình thực tế, triển khai thực hiện các quyền hạn: Bố trí lực lượng, cơ động trong KVBG trên đất liền và các cửa khẩu; trang bị, sử dụng các biện pháp nghiệp vụ an ninh, các loại phương tiện, vũ khí, khí tài, kỹ thuật quân sự, công cụ hỗ trợ, xây dựng các công trình bảo vệ BGQG theo yêu cầu nhiệm vụ; tiến hành hoạt động điều

tra tội phạm, xử lý VPHC theo quy định của pháp luật; truy đuổi, bắt giữ người, phương tiện VPPL; sử dụng các loại phương tiện, người điều khiển phương tiện trong trường hợp chiến đấu, truy lùng, đuổi bắt người phạm tội quả tang, người đang có lệnh truy nã, ngăn chặn hành vi phạm tội, cấp cứu người bị nạn; nổ súng (ngoài trường hợp trực tiếp chiến đấu bảo vệ biên giới) khi đang thi hành nhiệm vụ trong các trường hợp được xác định; quyết định hạn chế, tạm dừng các hoạt động ở những khu vực nhất định; quan hệ, phối hợp với lực lượng bảo vệ biên giới, chính quyền địa phương nước tiếp giáp theo quy định của Chính phủ để thi hành các điều ước quốc tế về biên giới, xây dựng biên giới hoà bình, hữu nghị, đấu tranh ngăn chặn mọi hành động làm phương hại đến quan hệ biên giới giữa các nước có chung biên giới và xâm phạm chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của nước Cộng hòa XHCN Việt Nam; khen thưởng hoặc đề nghị khen thưởng đối với cán bộ, chiến sĩ BDBP có thành tích trong công tác, chiến đấu và người có thành tích trong việc bảo vệ biên giới, giúp đỡ BDBP quản lý BGQG; xử lý hoặc đề nghị xử lý vi phạm kỷ luật, VPPL đối với cán bộ, chiến sĩ BDBP vi phạm kỷ luật, VPPL và người có hành vi VPPL trong việc bảo vệ biên giới, gây cản trở việc thực hiện nhiệm vụ của BDBP.

Tác giả đã phân tích cụ thể thực trạng sử dụng quyền hạn của BDBP trong quản lý BGQG trên đất liền của BDBP. Trong đó, khẳng định những kết quả quan trọng của BDBP khi sử dụng các quyền như: Việc bố trí, sử dụng, cơ động lực lượng, trang bị kỹ thuật phù hợp với tính chất, đặc điểm, chức năng, nhiệm vụ của BDBP; những hoạt động điều tra được tiến hành trên cơ sở xác định đối với từng loại tội phạm, bảo đảm cơ sở pháp lý và cơ sở thực tế; việc thực hiện quyền truy đuổi, bắt giữ người, phương tiện VPPL, sử dụng các loại phương tiện và người điều khiển phương tiện để thực hiện việc truy lùng, đuổi bắt người phạm tội quả tang, người đang có lệnh truy nã, ngăn chặn hành vi phạm tội, cấp cứu người bị nạn bảo đảm căn cứ, trình tự, thủ tục pháp luật quy định; thực hiện quyền phối hợp với các lực lượng, ngành, địa phương trong nước quản lý, bảo vệ BGQG, duy trì an ninh, TTATXH ở KVBG trên đất liền và các cửa khẩu đã được triển khai có hiệu quả thông qua việc ký kết và tổ chức thực hiện nghiêm túc các quy chế, thỏa thuận phối hợp với các ngành, các lực lượng theo thẩm quyền; công tác khen thưởng cá nhân, tổ chức có thành tích trong quản lý BGQG trên đất liền được các cấp BDBP quan tâm, gắn liền với phong trào thi đua quyết thắng của đơn vị và phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ

quyền lãnh thổ, an ninh BGQG, kịp thời phát hiện, biểu dương, khen thưởng, nhân rộng những nhân tố mới, các tập thể và cá nhân trực tiếp lập thành tích xuất sắc trong quản lý và bảo vệ chủ quyền, ANBG...

Bên cạnh đó, việc sử dụng pháp luật của BDBP còn có những hạn chế nhất định trong việc bố trí, sử dụng nhân lực cán bộ, nhân viên kỹ thuật, trang bị, phương tiện; thực hiện quyền truy đuổi, bắt giữ người, phương tiện VPPL; công tác phối hợp, hiệp đồng với các lực lượng, ngành chức năng; công tác thi đua khen thưởng; xử lý vi phạm...

3.1.4. Thực trạng áp dụng pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng

Dưới góc độ tiếp cận của lý luận THPL và ADPL, khi đánh giá thực trạng ADPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP, tác giả chú trọng việc xem xét, đánh giá trên hai nội dung cơ bản là các trường hợp ADPL và quy trình ADPL.

Về các trường hợp ADPL:

Một là, ADPL khi tiến hành truy cứu trách nhiệm pháp lý đối với những chủ thể VPPL về BGQG trên đất liền: Đây là trường hợp có hành vi VPPL xảy ra và BDBP phải tiến hành ADPL để bảo đảm hiệu lực của QPPL, buộc chủ thể VPPL phải gánh chịu hậu quả pháp lý bất lợi do hành vi VPPL của họ gây ra. Trường hợp này cho phép BDBP có thẩm quyền áp dụng những biện pháp cưỡng chế Nhà nước đối với chủ thể VPPL khi họ không tự nguyện chấp hành trách nhiệm pháp lý. Căn cứ thẩm quyền của BDBP trong quản lý BGQG trên đất liền, tính chất, mức độ nguy hiểm cho xã hội của hành vi VPPL, việc truy cứu trách nhiệm pháp lý đối với chủ thể VPPL về BGQG trên đất liền bao gồm truy cứu trách nhiệm hình sự và xử lý vi phạm hành chính. Về cơ bản, ADPL trong trường hợp này được BDBP tiến hành đúng quy định, mang lại những kết quả quan trọng, trực tiếp góp phần bảo đảm an ninh chính trị, TTATXH ở KVBG trên đất liền. Tuy nhiên, thực tế vẫn đang có xu hướng gia tăng các hiện tượng VPPL trong quản lý BGQG trên đất liền ở một số nơi. Đánh giá một cách khách quan thì thực trạng đó do nhiều nguyên nhân, trong đó cũng phản ánh việc ADPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP chưa đạt hiệu quả cao, chưa góp phần ngăn chặn, giải quyết triệt để một số hành vi VPPL ở KVBG đất liền; thậm chí còn dễ xảy ra "điểm nóng" như buôn lậu, gian lận thương mại; mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy; mua bán người.

Hai là, ADPL khi tiến hành các biện pháp tác động Nhà nước trong lĩnh vực quản lý, bảo vệ BGQG trên đất liền nhưng không liên quan đến trách nhiệm pháp lý: Đây là trường hợp cá nhân có thẩm quyền trong BDBP tiến hành ADPL đối với các chủ thể nhưng các chủ thể này không VPPL mà cơ sở của việc ADPL là vì lợi ích chung của toàn xã hội. Để bảo vệ lợi ích chung của toàn xã hội, pháp luật cho phép BDBP có quyền thực hiện những biện pháp tác động, bao gồm cả biện pháp cưỡng chế Nhà nước đối với những chủ thể nhất định, với việc thừa nhận tính hợp pháp trong sự "xâm hại" lợi ích riêng của chủ thể đó. Chính vì thế, trong trường hợp này, đòi hỏi cá nhân có thẩm quyền trong BDBP phải có sự cân nhắc chính xác điều kiện áp dụng, mức độ ảnh hưởng cũng như việc tuân thủ đầy đủ các quy định về trình tự, thủ tục ADPL. Trong quản lý BGQG trên đất liền, trường hợp ADPL này được tiến hành khi người chỉ huy BDBP ban hành các quyết định hạn chế, tạm dừng các hoạt động ở KVBG. Cán bộ, chiến sĩ BDBP đều nhận thức rõ tầm quan trọng, trường hợp, yêu cầu, thẩm quyền ban hành quyết định hạn chế, tạm dừng các hoạt động ở KVBG, làm căn cứ ban hành và tổ chức thực hiện trên thực tế khi xảy ra các tình huống pháp luật đã xác định.

Ba là, khi quyền, nghĩa vụ pháp lý của tổ chức, cá nhân trong lĩnh vực quản lý BGQG trên đất liền không mặc nhiên phát sinh, thay đổi hoặc chấm dứt nếu thiếu sự can thiệp của các cơ quan, cá nhân có thẩm quyền trong BDBP: Đây là trường hợp pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền đã quy định cá nhân, tổ chức có những quyền và nghĩa vụ nhất định; nhưng quyền và nghĩa vụ đó không mặc nhiên phát sinh, thay đổi hoặc chấm dứt nếu thiếu sự can thiệp của BDBP. Thực tiễn phản ánh các hoạt động ADPL của BDBP (thực hiện thủ tục biên phòng, cấp, sửa đổi, bổ sung, hủy bỏ thị thực, cấp giấy chứng nhận tạm trú theo quy định của pháp luật...) làm phát sinh, thay đổi, chấm dứt quyền và nghĩa vụ của người xuất, nhập cảnh qua cửa khẩu biên giới đất liền. Quá trình thực hiện, BDBP đã bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của cá nhân, tổ chức có liên quan.

Về quy trình ADPL: Quy trình ADPL là các bước, các giai đoạn của quá trình ADPL; các bước, các giai đoạn này được sắp xếp, tiến hành theo một trình tự hợp lý, bảo đảm hiệu quả ADPL. Quy trình ADPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP có tính đa dạng, bởi vì liên quan tới nhiều loại QPPL khác nhau mà việc áp dụng các QPPL đó không hoàn toàn giống nhau. Trên thực tế, quy trình ADPL về quản lý BGQG trên đất liền

của BĐBP thường biểu hiện ở hai loại, quy trình đơn giản (thông qua một hoặc một số hoạt động cụ thể); quy trình phức tạp (thông qua nhiều giai đoạn, với sự tham gia, phối hợp của nhiều tổ chức, cá nhân). Để bảo đảm hiệu quả quản lý BGQG trên đất liền, tạo sự thống nhất trong nhận thức và tổ chức ADPL, Bộ Tư lệnh BĐBP và các cơ quan chức năng trong BĐBP đã ban hành các hướng dẫn ADPL. Có thể khẳng định, hoạt động ADPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP về cơ bản đã tuân thủ đầy đủ quy định về chủ thể, hình thức, trình tự, thủ tục do pháp luật quy định; khẳng định căn cứ pháp lý, tính chính xác, công bằng, bảo đảm nguyên tắc pháp chế trong ADPL và đạt được mục đích đặt ra của pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền. Tuy nhiên, quá trình ADPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP còn có những hạn chế nhất định như áp dụng các biện pháp cưỡng chế hiệu quả chưa cao, quy trình ADPL trong một số trường hợp còn sơ hở.

3.2. ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ THỰC TRẠNG THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VIỆT NAM HIỆN NAY

3.2.1. Ưu điểm và nguyên nhân của ưu điểm

Ưu điểm: Quá trình THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP có những ưu điểm cơ bản: Ý thức tuân thủ pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP ngày càng được nâng cao; BĐBP tích cực, chủ động thực hiện các quyền và nghĩa vụ pháp lý trong quản lý BGQG trên đất liền, bảo đảm sử dụng pháp luật, thi hành pháp luật đúng đắn; ADPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP được tiến hành theo đúng chức năng, thẩm quyền; quy trình ADPL trong một số trường hợp được chuẩn hóa.

Nguyên nhân của ưu điểm: Do có sự lãnh đạo trực tiếp, tuyệt đối, toàn diện của Đảng; sự quản lý thống nhất của Nhà nước đối với công tác bảo vệ chủ quyền, an ninh BGQG; các quy định pháp luật về quản lý BGQG nói chung và quản lý BGQG trên đất liền nói riêng ngày càng hoàn thiện, tạo cơ sở pháp lý đầy đủ, vững chắc cho việc quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP; đa số cán bộ, chiến sĩ BĐBP có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, phẩm chất đạo đức tốt; việc thực hiện đồng bộ các biện pháp công tác biên phòng; sự phối hợp, hiệp đồng giữa BĐBP với các lực lượng, chính quyền địa phương, ban, ngành chức năng có liên quan; sự tham gia tích cực của nhân dân KVBG trong quản lý, bảo vệ BGQG; Nhà nước tăng

cường đầu tư cơ sở hạ tầng, quy hoạch phát triển vùng biên giới; hệ thống chính trị ở cơ sở ngày càng được củng cố...

3.2.2. Hạn chế và nguyên nhân của hạn chế

Một số *hạn chế* cơ bản trong THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP: Một bộ phận cán bộ, chiến sĩ BDBP chưa tuân thủ pháp luật nghiêm chỉnh, triệt để nên còn xảy ra tình trạng vi phạm quy định ngăn cấm của pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền; hiệu quả ADPL trong một số trường hợp chưa cao, chưa góp phần giải quyết triệt để các hiện tượng VPPL; ý thức chấp hành pháp luật, sử dụng pháp luật của một bộ phận nhân dân KVBG chưa tốt, phản ánh công tác PBGDPL của BDBP cho nhân dân KVBG ở một số địa bàn chưa hiệu quả; công tác phối hợp giữa BDBP với các cơ quan, lực lượng chức năng trong THPL về quản lý BGQG trên đất liền có lúc chưa chặt chẽ.

Nguyên nhân của hạn chế: Do văn bản QPPL điều chỉnh trong lĩnh vực quản lý BGQG trên đất liền có số lượng lớn, thường xuyên thay đổi, thậm chí có những quy định mâu thuẫn, chồng chéo, gây khó khăn cho việc THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP; thể chế pháp lý chưa tạo nên chính sách thống nhất, đồng bộ để phát triển lực lượng BDBP; một bộ phận cán bộ, chiến sĩ BDBP trình độ, năng lực còn hạn chế, thiếu tu dưỡng rèn luyện đạo đức cách mạng; phần lớn các Đồn Biên phòng có địa bàn quản lý rộng, khối lượng công việc lớn, lực lượng mỏng; đối tượng VPPL về quản lý BGQG trên đất liền đa dạng; địa bàn KVBG đất liền là địa bàn chiến lược, trọng điểm nhưng cũng là nơi các lực lượng thù địch có nhiều hoạt động phá hoại; hoạt động phối hợp giữa các cơ quan, lực lượng trong quản lý BGQG trên đất liền có thời điểm thiếu chặt chẽ, đồng bộ; mỗi tuyến biên giới đất liền trải qua các giai đoạn phát triển với nhiều trạng thái quan hệ khác nhau nên gây ra những khó khăn cho công tác quản lý, bảo vệ BGQG của BDBP; ý thức pháp luật và văn hóa pháp lý của nhân dân KVBG chưa cao...

Kết luận chương 3: Trong chương 3, tác giả phân tích thực trạng THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP hiện nay thông qua việc đánh giá nội dung và hình thức THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP với thời gian khảo sát, đánh giá từ năm 2007 đến năm 2017. Dựa trên lý luận THPL, đặc biệt là lý luận về các hình thức THPL, tác giả đã phân tích, làm rõ thực trạng THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP; từ đó, đánh giá chung đối với thực trạng THPL về quản lý BGQG

trên đất liền của BĐBP hiện nay với những ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân của ưu điểm, hạn chế. Nhằm đánh giá khách quan thực trạng THPL, bên cạnh việc khai thác các tài liệu, báo cáo, tác giả còn sử dụng phương pháp chuyên gia và phương pháp điều tra qua trung cầu ý kiến đối với cán bộ, chiến sĩ BĐBP và giáo viên, giảng viên pháp luật các trường BĐBP. Đây là những luận cứ quan trọng để đưa ra những quan điểm, đề xuất giải pháp bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP.

Chương 4

QUAN ĐIỂM VÀ GIẢI PHÁP BẢO ĐẢM THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VIỆT NAM HIỆN NAY

4.1. QUAN ĐIỂM BẢO ĐẢM THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VIỆT NAM HIỆN NAY

4.1.1. Quán triệt sâu sắc quan điểm của Đảng về bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới và vận dụng sáng tạo trong thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền

Quan điểm của Đảng về bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới là quan điểm lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ, nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc của lực lượng vũ trang, mọi công dân và toàn hệ thống chính trị; được xác định trên cơ sở đúc kết lý luận và tổng kết thực tiễn; mang tính nguyên tắc, định hướng cho tổ chức và hoạt động của lực lượng vũ trang, trong đó có hoạt động THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP. Trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình, BĐBP tổ chức triển khai THPL về quản lý BGQG trên đất liền theo đúng chủ trương, định hướng của Đảng, quy định của pháp luật, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN.

4.1.2. Bảo đảm tinh thần thượng tôn Hiến pháp; sự phù hợp với các điều ước quốc tế về biên giới, lãnh thổ mà Việt Nam ký kết

Một trong những nguyên tắc ký kết và thực hiện điều ước quốc tế là không trái với Hiến pháp; trường hợp văn bản QPPL và điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên có quy định khác nhau về cùng một vấn đề thì áp dụng quy định của điều ước quốc tế đó, trừ Hiến pháp. Như vậy, trong quá trình THPL về quản lý BGQG trên đất liền, BĐBP cần đề cao tinh thần thượng tôn Hiến pháp; nắm vững và vận dụng đúng đắn các quy định của

Hiến pháp trong thực tiễn; giải quyết tốt mối quan hệ giữa điều ước quốc tế và Hiến pháp, các văn bản pháp luật khác trong hệ thống pháp luật quốc gia.

4.1.3. Bảo đảm sự gắn bó chặt chẽ với các yêu cầu xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân

Thực hiện chủ trương của Đảng trong hoàn thiện Nhà nước pháp quyền, quá trình THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP cần phải đặc biệt chú ý: Mọi hoạt động của cán bộ, chiến sĩ trong THPL về quản lý BGQG phải đảm bảo căn cứ pháp lý vững chắc; đề cao yêu cầu pháp chế XHCN trong tổ chức và hoạt động; luôn quán triệt tính dân chủ triệt để; chú trọng bảo đảm quyền con người, quyền cơ bản của công dân.

4.1.4. Bảo đảm tính chất quốc phòng, an ninh, đối ngoại và sự kết hợp các yêu cầu chính trị, nghiệp vụ, pháp luật

Bộ đội Biên phòng là một thành phần của Quân đội nhân dân, làm nòng cốt, chuyên trách quản lý BGQG trên đất liền; là cơ quan chuyên trách bảo vệ an ninh quốc gia ở KVBG trên đất liền; cơ quan tham mưu cho Bộ Quốc phòng thực hiện QLNN về biên giới, các chủ trương, chính sách về hoạt động đối ngoại biên phòng và tổ chức các hoạt động đối ngoại biên phòng theo chỉ đạo của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, hướng dẫn của Bộ Ngoại giao để quản lý, bảo vệ chủ quyền, an ninh BGQG, xây dựng biên giới hòa bình, hữu nghị. Do đó, THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP phải bảo đảm cả ba tính chất quốc phòng, an ninh và đối ngoại; đồng thời có sự kết hợp giữa các yêu cầu chính trị, nghiệp vụ và pháp luật.

4.1.5. Bảo đảm phát huy vai trò của nhân dân khu vực biên giới

Trong lĩnh vực quản lý, bảo vệ BGQG, Đảng, Nhà nước, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao vai trò của nhân dân, đặc biệt là nhân dân KVBG. BDBP dựa vào dân trong quản lý BGQG không chỉ trên phương diện phát huy sức mạnh của nhân dân mà còn phải làm cho "quốc thái, dân an", tạo thế và lực vững chắc trong quản lý, bảo vệ BGQG.

4.2. CÁC GIẢI PHÁP BẢO ĐẢM THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ BIÊN GIỚI QUỐC GIA TRÊN ĐẤT LIỀN CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VIỆT NAM HIỆN NAY

4.2.1. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý biên giới quốc gia trên đất liền

Quân đội nhân dân Việt Nam do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo. Đây là vấn đề có tính nguyên tắc, đã được chứng minh bằng thực tiễn tồn tại và phát triển của chế độ XHCN. Sự lãnh đạo của Đảng đối với Quân

đội nhân dân Việt Nam nói chung và BĐBP nói riêng, mang tính tuyệt đối, trực tiếp, toàn diện về mọi mặt; được thực hiện thông qua vai trò lãnh đạo của Ban Chấp hành Trung ương mà thường xuyên là Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Quân ủy Trung ương, các Tỉnh ủy, Thành ủy và các cấp ủy đảng trong BĐBP. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý BGQG trên đất liền thể hiện trên hai phương diện: Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong việc ban hành các chỉ thị, nghị quyết về công tác quản lý BGQG, xây dựng lực lượng BĐBP và hoàn thiện pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền; tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng trong BĐBP đối với việc tổ chức triển khai thực hiện các Nghị quyết, chỉ thị của Đảng, quy định của pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền.

4.2.2. Tiếp tục hoàn thiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền

Xây dựng, hoàn thiện hệ thống các văn bản pháp luật về BGQG và quản lý, bảo vệ BGQG trên đất liền là vấn đề cấp bách trong giai đoạn hiện nay; góp phần "hoàn thiện pháp luật về BGQG, vùng biển, vùng trời; về tổ chức, hoạt động lực lượng vũ trang nhân dân". Giải pháp hoàn thiện pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền được đưa ra trên cơ sở đánh giá những hạn chế của hệ thống pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền và tiếp cận theo các tiêu chí xác định hệ thống pháp luật hoàn thiện, bao gồm: Tính toàn diện; thống nhất, đồng bộ; tính phù hợp, khả thi; tính hiệu quả; ngôn ngữ và kỹ thuật xây dựng văn bản. Trong đó, cần bảo đảm tính phù hợp của hệ thống pháp luật; khắc phục sự không thống nhất về nội dung, hình thức của hệ thống pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền; xây dựng Luật BĐBP Việt Nam thay thế Pháp lệnh BĐBP năm 1997.

4.2.3. Nâng cao nhận thức, trách nhiệm, trình độ chuyên môn, bồi dưỡng phẩm chất đạo đức cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Bộ đội Biên phòng

Nhận thức, trách nhiệm, trình độ chuyên môn, phẩm chất đạo đức là các yếu tố thiết yếu bảo đảm sự đúng đắn và hiệu quả ADPL về quản lý BGQG của BĐBP. Do đó, cần xác định việc nâng cao nhận thức, trách nhiệm, trình độ chuyên môn, bồi dưỡng phẩm chất đạo đức cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ BĐBP là một nhiệm vụ thường xuyên, liên tục, lâu dài của toàn lực lượng BĐBP; đa dạng hóa hình thức, phương pháp nâng cao nhận thức, trách nhiệm, trình độ chuyên môn, bồi dưỡng phẩm chất đạo đức cho cán bộ, chiến sĩ BĐBP.

4.2.4. Phát huy hiệu quả quan hệ phối hợp giữa Bộ đội Biên phòng với các ngành, địa phương, lực lượng trong quản lý biên giới quốc gia trên đất liền

Quản lý, bảo vệ BGQG là trách nhiệm của Nhà nước, của các cơ quan, tổ chức, lực lượng vũ trang, chính quyền các cấp và của toàn dân, trực tiếp và thường xuyên là chính quyền, nhân dân KVBG. Trong đó, BDBP là lực lượng nòng cốt, chuyên trách, chủ trì, phối hợp với lực lượng Công an nhân dân, các ngành hữu quan, các địa phương trong hoạt động quản lý, bảo vệ BGQG, giữ gìn an ninh, TTATXH ở KVBG. Nhằm phát huy sức mạnh tổng hợp của các cấp, các ngành, các lực lượng; cần tăng cường công tác phối hợp giữa BDBP với các ngành, lực lượng, bao gồm: Phối hợp trong lãnh đạo, chỉ đạo hoạt động quản lý BGQG trên đất liền; phối hợp trao đổi thông tin, tình hình có liên quan; phối hợp thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng, quy định của pháp luật quản lý BGQG trên đất liền; tham mưu giải quyết các sự kiện biên giới; phối hợp trong sơ kết, tổng kết.

4.2.5. củng cố hệ thống chính trị ở cơ sở; tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật về biên giới quốc gia cho nhân dân ở khu vực biên giới trên đất liền

Hệ thống chính trị ở cơ sở KVBG trên đất liền là hệ thống chính trị ở xã, phường, thị trấn có một phần địa giới hành chính trùng hợp với BGQG trên đất liền; có vai trò đặc biệt quan trọng đối với THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP; là đầu mối tiếp xúc trực tiếp với nhân dân, giải quyết mọi vấn đề của nhân dân, chi phối toàn bộ các mặt hoạt động ở KVBG trên đất liền, nhất là thực hiện chính sách đại đoàn kết toàn dân, phát huy quyền làm chủ của nhân dân KVBG, xây dựng KVBG trên đất liền vững mạnh toàn diện, thúc đẩy phong trào toàn dân tham gia quản lý, bảo vệ chủ quyền, an ninh BGQG. Vì thế, cần phải củng cố hệ thống chính trị cơ sở ở KVBG trên đất liền. Bên cạnh đó, PBGDPL là giải pháp cơ bản nâng cao ý thức pháp luật cho nhân dân KVBG, là "cầu nối" để đưa pháp luật vào đời sống; góp phần phát huy dân chủ, tăng cường pháp chế XHCN, xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền XHCN của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân. BDBP cần tăng cường PBGDPL về BGQG cho nhân dân ở KVBG đất liền.

4.2.6. Tăng cường đầu tư tài chính bảo đảm cho Bộ đội Biên phòng thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền

Đầu tư tài chính cho hoạt động quản lý BGQG là một trong những yếu tố không thể thiếu để các CQNN có điều kiện thực hiện tốt nhiệm vụ quản

lý BGQG. Đối với BĐBP, mức độ đầu tư tài chính còn phản ánh vị thế của lực lượng nòng cốt, chuyên trách trong quản lý BGQG trên đất liền; bảo đảm BĐBP hoàn thành tốt nhiệm vụ quản lý, bảo vệ chủ quyền, an ninh BGQG, giữ gìn an ninh chính trị, TTATXH ở KVBG trên đất liền ở thời điểm hiện tại cũng như sau này. Thực hiện chủ trương trên, cần tiến hành sự đầu tư tài chính đồng bộ, bao gồm cả đầu tư nghiên cứu khoa học, đàm phán, soạn thảo, ký điều ước quốc tế; xây dựng, hoàn thiện văn bản QPPL trong nước; xây dựng, củng cố cơ sở vật chất; phát triển kinh tế, xã hội KVBG; xây dựng đồn, trạm biên phòng... Trong giai đoạn hiện nay, BĐBP cần tăng cường đầu tư cho việc nghiên cứu khoa học và triển khai ứng dụng kết quả nghiên cứu các đề tài khoa học về quản lý, bảo vệ BGQG trên đất liền, hoàn thiện pháp luật về quản lý BGQG trên đất liền; đầu tư cho công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ kiến thức pháp luật, kỹ năng ADPL về quản lý BGQG cho BĐBP; tăng cường chế độ chính sách đối với BĐBP; đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị kỹ thuật hiện đại phục vụ cho công tác quản lý BGQG trên đất liền.

Kết luận chương 4: THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BĐBP trong điều kiện hiện nay và tương lai cần được định hướng bởi các quan điểm chỉ đạo và tiến hành đồng bộ các giải pháp. Chương 4 của luận án đã xác định các quan điểm chỉ đạo và giải pháp cơ bản bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền; phản ánh những đòi hỏi về lý luận, thực tiễn của công tác quản lý BGQG trên đất liền nói riêng và sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc nói chung.

KẾT LUẬN

Dựa trên nền tảng phương pháp luận duy vật biện chứng và duy vật lịch sử của Chủ nghĩa Mác - Lênin; quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh về Nhà nước, pháp luật, bảo vệ Tổ quốc, quản lý, bảo vệ BGQG; thông qua việc sử dụng các phương pháp nghiên cứu cụ thể; tác giả thực hiện luận án "*Thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng Việt Nam hiện nay*", đã đạt được các kết quả nghiên cứu sau đây:

1. *Đánh giá tổng quan các công trình nghiên cứu có liên quan đến đề tài luận án* cho thấy, các tác giả, nhà khoa học trong nước và nước ngoài đã có nhiều công trình khoa học về các vấn đề có liên quan tới đề tài luận

án; trong đó, các nhà khoa học đã luận giải, khẳng định một số vấn đề lý luận và thực tiễn, làm cơ sở cho nghiên cứu sinh vận dụng, làm sáng tỏ các nội dung trong đề tài luận án. Tuy nhiên, xem xét dưới góc độ chuyên ngành Lý luận và lịch sử nhà nước và pháp luật, các công trình khoa học nêu trên đều chưa nghiên cứu vấn đề THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam. Do đó, nhiều vấn đề lý luận chưa được làm rõ; thực trạng chưa được khái quát, tổng kết; các quan điểm và giải pháp bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam hiện nay chưa được xác định đầy đủ, toàn diện. Chính vì vậy, việc nghiên cứu sinh lựa chọn đề tài này bảo đảm tính cấp thiết, không trùng lặp.

2. *Xây dựng cơ sở lý luận THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam*; trong đó khẳng định rõ các vấn đề lý luận cơ bản gồm: Khái niệm, các đặc điểm, vai trò, nội dung, hình thức, những yếu tố ảnh hưởng, điều kiện bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam. Đồng thời, tác giả phân tích tình hình THPL về quản lý BGQG trên đất liền ở một số nước trên thế giới (tiêu biểu là Ấn Độ, Nga và EU), nêu lên những giá trị tham khảo cho Việt Nam.

3. *Đánh giá thực trạng THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam* thông qua việc mô tả khái quát tình hình thực hiện các quy định pháp luật của BDBP trong quản lý BGQG trên đất liền ở một giai đoạn nhất định (từ năm 2007 đến năm 2017); chỉ rõ những ưu điểm, hạn chế, nguyên nhân ưu điểm, hạn chế của thực trạng này, trên cơ sở bám sát cơ sở lý luận (đặc biệt là nội dung, hình thức THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP) để đánh giá.

4. *Luận chứng cơ sở khoa học* đề ra 05 quan điểm cơ bản bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam; đồng thời, xác lập hệ thống các giải pháp tổng thể, toàn diện bảo đảm hiệu quả THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP Việt Nam trong tình hình hiện nay, gắn với những yêu cầu, đòi hỏi của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Những kết quả nghiên cứu nêu trên đã khẳng định tầm quan trọng của THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP, khả năng hiện thực hóa các giải pháp bảo đảm THPL về quản lý BGQG trên đất liền của BDBP, đáp ứng mục tiêu nghiên cứu của luận án.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1. Phạm Thị Thanh Huệ (2015), “Bước phát triển mới về quyền cơ bản đặc thù của đồng bào dân tộc thiểu số trong Hiến pháp năm 2013”, *Tạp chí Sinh hoạt lý luận*, (01), tr.25-28.
2. Phạm Thị Thanh Huệ (2016), “Phát huy vai trò của Bộ đội Biên phòng trong bảo đảm quyền con người, quyền cơ bản của công dân ở khu vực biên giới”, *Tạp chí Quốc phòng toàn dân*, (3), tr.97-99.
3. Phạm Thị Thanh Huệ (2016), “Vai trò, trách nhiệm của Bộ đội Biên phòng phổ biến, giáo dục pháp luật trong tình hình mới”, *Tạp chí Khoa học Giáo dục Biên phòng*, (51), tr.12-16.
4. Phạm Thị Thanh Huệ (2017), “Những điểm mới cơ bản của Luật điều ước quốc tế năm 2016 và một số vấn đề liên quan đến thực hiện điều ước quốc tế về biên giới quốc gia của Bộ đội Biên phòng”, *Tạp chí Khoa học Giáo dục biên phòng*, (55), tr.13-18.
5. Phạm Thị Thanh Huệ (2017), “Nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền”, *Tạp chí Tuyên giáo*, (10), tr.72-75.
6. Phạm Thị Thanh Huệ (2018), “Một số vấn đề cơ bản về nội dung, hình thức thực hiện pháp luật về quản lý biên giới quốc gia trên đất liền của Bộ đội Biên phòng”, *Tạp chí Khoa học Giáo dục biên phòng*, (60), tr.82-87.